

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ HÀ

**QUYỀN TỰ CHỦ, TỰ CHỊU TRÁCH NHIỆM
TRONG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI BỆNH VIỆN C
THÁI NGUYÊN - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ HÀ

**QUYỀN TỰ CHỦ, TỰ CHỊU TRÁCH NHIỆM
TRONG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI BỆNH VIỆN C
THÁI NGUYÊN - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP**

**Chuyên ngành : Quản lý kinh tế
Mã số : 60.34.04.01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN CẢNH TOÀN

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả trình bày trong luận văn là trung thực có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả**NGUYỄN THỊ HÀ**

LỜI CẢM ƠN

Được sự đồng ý của Ban giám hiệu trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, khoa Sau đại học và thầy giáo hướng dẫn khoa học TS. Nguyễn Cảnh Toàn, tôi tiến hành thực hiện đề tài: "***Quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên - Thực trạng và giải pháp***".

Tôi xin trân trọng cảm ơn TS. Nguyễn Cảnh Toàn, người đã trực tiếp hướng dẫn tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu nhà trường, phòng đào tạo, Ban chủ nhiệm Khoa Sau đại học- Trường Đại học Kinh tế & Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, làm luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình và những ý kiến đóng góp của các thầy, cô giáo, các cán bộ nhà trường tạo điều kiện giúp đỡ tôi, tôi xin chân thành cảm ơn tất cả bạn bè, người thân giúp đỡ tôi thực hiện nhiệm vụ này.

Do thời gian có hạn, năng lực còn hạn chế nên bản luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của quý thầy cô và các bạn đồng nghiệp để bản luận văn của tôi được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả

NGUYỄN THỊ HÀ

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt.....	vi
Danh mục bảng và sơ đồ.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp mới của luận văn.....	3
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN TỰ CHỦ, TỰ CHỊU TRÁCH NHIỆM TRONG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÓ THU	5
1.1. Tổng quan về đơn vị sự nghiệp có thu.....	5
1.1.1. Khái niệm, đặc điểm của hoạt động sự nghiệp	5
1.1.2. Đơn vị sự nghiệp có thu trong nền kinh tế thị trường.....	8
1.2. Quyền tự chủ trong quản lý tài chính đối với đơn vị sự nghiệp có thu	14
1.2.1. Khái niệm tự chủ trong quản lý tài chính	14
1.2.2. Mục tiêu, nguyên tắc thực hiện quyền tự chủ trong quản lý tài chính.....	16
1.2.3. Nội dung tự chủ trong quản lý tài chính đối với đơn vị SNCT.....	18
1.2.4. Những nhân tố tác động đến việc thực hiện quyền tự chủ trong quản lý tài chính tại đơn vị sự nghiệp có thu	22
1.2.5. Cơ sở pháp lý cho việc thực hiện quyền tự chủ trong quản lý tài chính của các bệnh viện.....	26
1.3. Các nghiên cứu về việc thực hiện quyền tự chủ trong việc quản lý tài chính tại các bệnh viện công lập.....	28
1.3.1. Các nghiên cứu về việc thực hiện quyền tự chủ trong việc quản lý tài chính tại một số bệnh viện nước ngoài	28

1.3.2. Các nghiên cứu về việc thực hiện quyền tự chủ trong việc quản lý tài chính tại một số bệnh viện trong nước.....	31
1.3.3. Bài học kinh nghiệm cho Bệnh viện C Thái Nguyên.....	35
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	37
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	37
2.2. Phương pháp nghiên cứu	37
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	37
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	37
2.2.3. Phương pháp phân tích đánh giá.....	38
2.3. Hệ thống chỉ tiêu phân tích.....	38
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu về thu.....	38
2.3.1.1. Thu hoạt động sự nghiệp	38
2.3.1.2. Thu khác	38
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu về chi.....	38
Chương 3: THỰC TRẠNG CỦA VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN TỰ CHỦ, TỰ CHỊU TRÁCH NHIỆM TRONG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI BỆNH VIỆN C THÁI NGUYÊN.....	39
3.1. Khái quát về Bệnh viện C Thái Nguyên.....	39
3.1.1. Đặc điểm hoạt động của Bệnh viện C Thái Nguyên	39
3.1.2. Đặc điểm tổ chức quản lý của Bệnh viện C Thái Nguyên.....	40
3.2. Thực trạng việc thực hiện quyền tự chủ trong quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên	43
3.2.1. Thực trạng cơ chế tự chủ về nguồn thu của Bệnh viện C Thái Nguyên	43
3.2.2. Thực trạng việc thực hiện tự chủ về chi tiêu tài chính của Bệnh viện C Thái Nguyên	49
3.2.3. Tự chủ trong quản lý chu trình ngân sách của Bệnh viện C Thái Nguyên	65
3.2.3.1. Lập dự toán.....	65
3.2.3.2. Thực hiện dự toán	65
3.2.3.3. Quyết toán tài chính.....	67

3.3. Đánh giá chung về tình hình thực hiện quyền tự chủ trong quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên.....	68
3.3.1. Kết quả đạt được	68
3.3.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	70
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN TỰ CHỦ, TỰ CHỊU TRÁCH NHIỆM TRONG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI BỆNH VIỆN C THÁI NGUYÊN.....	74
4.1. Định hướng phát triển Bệnh viện C Thái Nguyên.....	74
4.1.1. Định hướng phát triển chung ngành y tế	74
4.1.2. Định hướng phát triển Bệnh viện C Thái Nguyên.....	75
4.2. Giải pháp hoàn thiện việc thực hiện quyền tự chủ trong quản lý tài chính tại Bệnh viện C Thái Nguyên	79
4.2.1. Giải pháp khai thác nguồn tài chính	79
4.2.2. Hoàn thiện cơ chế quản lý chi tiêu.....	84
4.2.3. Tăng cường cơ sở vật chất, đưa tiến bộ tin học ứng dụng vào công tác quản lý tài chính	85
4.2.4. Xây dựng đội ngũ cán bộ tài chính kế toán chuyên trách có tinh thần trách nhiệm, có nghiệp vụ cao	86
4.2.5. Tăng cường quản lý và kiểm soát quá trình chấp hành kỷ luật tài chính trong đơn vị.....	87
4.2.6. Nâng cao nhận thức và tăng cường hơn nữa công tác chỉ đạo, điều hành ...	90
4.3. Một số kiến nghị.....	91
4.3.1. Kiến nghị với đơn vị chủ quản.....	91
4.3.2. Kiến nghị với Nhà nước	92
KẾT LUẬN	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO	96

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BHYT	: Bảo hiểm y tế
BYT	: Bộ y tế
CMNV	: Chuyên môn nghiệp vụ
DVYT	: Dịch vụ y tế
HĐTX	: Hoạt động thường xuyên
KCB	: Khám chữa bệnh
NSNN	: Ngân sách nhà nước
NVYT	: Nghiệp vụ y tế
PVS	: Phòng vấn sâu
SNCT	: Sự nghiệp có thu
TCBV	: Tài chính bệnh viện
TLN	: Thảo luận nhóm
TSCĐ	: Tài sản cố định
TTB	: Trang thiết bị
XHH	: Xã hội hóa

DANH MỤC BẢNG VÀ SƠ ĐỒ

Bảng 3.1: Các nguồn tài chính của Bệnh viện C Thái Nguyên	43
Bảng 3.2: Kinh phí NSNN cấp.....	44
Bảng 3.3: Các chỉ tiêu chuyên môn hàng năm.....	45
Bảng 3.4: Nội dung các khoản chi thường xuyên theo nhóm chi.....	63
Sơ đồ 3.1: Cơ cấu tổ chức của Bệnh viện C Thái Nguyên.....	42

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Đầu tư cho sức khỏe là đầu tư cho phát triển, góp phần xây dựng nguồn nhân lực có chất lượng để đẩy nhanh quá trình công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước, đồng thời góp phần nâng cao an sinh xã hội. Tài chính y tế là một trong những yếu tố quan trọng nhất trong việc đầu tư cho sức khỏe nhằm hướng tới mục tiêu trên.

Thời gian dài trước đây chúng ta quan niệm y tế, giáo dục ... là các lĩnh vực “phi sản xuất vật chất”, đối lập với lĩnh vực sản xuất vật chất như nông nghiệp, công nghiệp. Chính quan điểm sai lầm này đã kéo theo sự đầu tư thấp trong lĩnh vực y tế vì quan niệm đầu tư vào lĩnh vực này là tiêu tốn nguồn lực của Nhà nước mà không sáng tạo ra giá trị và giá trị sử dụng. Các bệnh viện, cơ sở y tế chỉ đơn thuần là cơ quan hành chính sự nghiệp thu đủ, chi đủ.

Từ khi chuyển sang nền kinh tế thị trường đã có những thay đổi căn bản trong nhận thức, quan điểm về ngành y tế. Ngành y tế được coi là một ngành trong hệ thống kinh tế quốc dân và thuộc nhóm ngành dịch vụ phục vụ các nhu cầu có tính chất phúc lợi xã hội. Đầu tư cho y tế không phải là tiêu phí mà là đầu tư cơ bản, đầu tư cho phát triển. Theo quan điểm mới, bệnh viện là một đơn vị kinh tế dịch vụ nhưng khác với các đơn vị kinh doanh dịch vụ bởi hoạt động cung cấp dịch vụ của bệnh viện không đặt mục tiêu lợi nhuận làm mục tiêu quan trọng nhất. Đơn vị kinh tế dịch vụ thông qua các hoạt động dịch vụ của mình để có thu nhập và tích cực hoạt động không vì doanh lợi.

Từ quan niệm trên, Đảng và Nhà nước ta đã có những thay đổi căn bản trong cơ chế quản lý tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập, lần lượt